

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi yhtiöveron hyvityksestä annetun lain ja merenkulun veronhuojennuksista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhtiöveron hyvityksestä annettua lakia ja merenkulun veronhuojennuksista annettua lakia. Pääomatulojen ja yritysverotuksen uudistamiseen liittyen yhtiöveron hyvityksestä annettuun lakiin tehtäisiin yhteisöverokannan alenemisesta 25 prosentiksi johtuvat muutokset. Yhtiön tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvitys ovat tällöin 1/3 osingosta. Lisäksi lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että veroylijäämien käyttöaika pidennettäisiin nykyisestä viidestä vuodesta kymmeneen vuoteen ja käyttöä rajoitettaisiin omistajanvaihdostilanteissa. Yhtiön vertailuveroon ehdotetaan luettavaksi myös ul-

komaille tehtyjen suorien sijoitusten tuottamista osinkotuloista vieraassa valtiossa maksettu lähdevero.

Merenkulun veronhuojennuksista annetun lain mukaisia veronhuojennuksia ehdotetaan jatkettavaksi yhdellä vuodella. Alushankintavaraus voitaisiin muodostaa vielä vuodelta 1993 laadittavassa tilinpäätöksessä ja jäämaksuluokkavähennys tehdä myös vuonna 1993 tilattujen alusten perusteella.

Esitys liittyy valtion talousarvioesitykseen vuodelle 1993 ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Laki yhtiöveron hyvityksestä

Yhtiöveron hyvityksestä annettu laki (1232/88) tuli voimaan vuoden 1990 alusta. Lain keskeisenä ajatuksena on osakeyhtiön ja sen osakkaan verotuksen integrointi jaetun osingon osalta. Lailla poistettiin osinkojen kahdenkertainen verotus ja samalla turvataan yhdenkertainen verotus. Lakia sovelletaan myös osuuspääomalle ja takuupääomalle maksettavaan korkoon sekä lisärahastosijoitukselle maksettavaan korkoon. Lain soveltamisalaa on myöhemmin laajennettu koskemaan myös sijoitusosuuden korkoa ja kantarahasto-osuuden voitto-osuutta vuoden 1991 alusta voimaan tulleella lailla (1165/1990). Lakia on myös

vuosittain muutettu yhteisöverokannan alenemisen vuoksi vuosina 1989, 1990 ja 1991 annetuilla laeilla (1192/1989, 1165/1990 ja 1672/1991).

Nykyisin yhtiöveron hyvityksen määrän perusteena on, että yhteisöveroprosentti valtionverotuksessa on 19 ja keskimääräinen kunnallis- ja kirkollisveroäyrin hinta on yhteensä 17 penniä. Yhtiön tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on tällöin 9/16 (36/64) osingon määrästä.

Samanaikaisesti tämän esityksen kanssa annettavassa hallituksen esityksessä tuloverolain ja lain eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen verottamisesta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta ehdotetaan, että yhteisön olisi suoritettava verotettavasta tulostaan tuloveroa kiinteän tuloveroprosentin mukaan. Tämä prosentti olisi 25, josta valtion osuus olisi 12,96, kunnan

osuus 11,20 ja seurakunnan osuus 0,84. Yhtiön tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvitys olisivat tällöin vuodelta 1993 ja myöhemmiltä vuosilta jaettavan osingon osalta 1/3 (25/75) osingon määrästä.

Yhtiöveron hyvitysjärjestelmässä verovuosien välinen taseaus tapahtuu veroylijäämien avulla. Kun yhtiö jakaa osinkoa, edellytetään, että se maksaa vähintään osinkoon liittyvän hyvityksen suuruisen veron. Jos yhtiön verotettavan tulon perusteella määräytyvä vero ylittää tämän tuloveron vähimmäismäärän, yhtiölle syntyy veroylijäämää, joka voidaan hyödyntää seuraavina vuosina. Nykyisin veroylijäämät voidaan käyttää seuraavina viitenä verovuotena.

Esityksessä ehdotetaan, että veroylijäämien käyttöaika pidennettäisiin kymmeneen vuoteen. Veroylijäämien käyttöaika vastaisi tällöin tuloverolakiesityksessä ehdotettavaa tappioiden käyttöaikaa.

Fuusiassa sulautuvan yhtiön veroylijäämien vähentäminen estyy, jos yli puolet yhtiön osakkeista on vaihtanut omistajaa. Tappioiden vähentämisoikeus menetetään aina, jos yli puolet yhtiön osakkeista on vaihtanut omistajaa. Yhtiöveron hyvityksestä annetusta laista sen sijaan puuttuu säännös, jolla veroylijäämien käyttämistä rajoitettaisiin muissa omistajanvaihdostilanteissa kuin fuusiassa. Tämän vuoksi on vaarana, että veroylijäämiä omaavien yhtiöiden kaupoilla syntyy verokeinottelua.

Esityksessä ehdotetaan, että aikaisempien vuosien veroylijäämiä ei pääsääntöisesti voitaisi käyttää, jos yli puolet yhtiön osakkeista on muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa. Pääsäännöstä poiketen voitaisiin erityisistä syistä hakemuksesta saada oikeus käyttää veroylijäämiä, jos se yhtiön toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen. Tällainen mahdollisuus on nykyisin tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetussa laissa (362/68), jonka mukaan valtiovarainministeriö voi hakemuksesta myöntää oikeuden aikaisempien vuosien tappioiden vähentämiseen.

Hallitusohjelman mukaan ulkomailta kotiutettavien osinkojen verokohtelua lievennetään. Koska suorien sijoitusten osingot verosopimusvaltioista ovat jo nykyisin Suomessa verovapaita, kotiutettavien osinkojen verotusongelma keskittyy osingon edelleenjakoon. Nykyisessä yhtiöveron hyvitysjärjestelmässä yhtiön vertailuveroon ei lueta vieraassa valtiossa osingosta-

kaan suoritettua veroa, jolloin yhtiö voi joutua maksamaan täydennysveroa jakaessaan edelleen osinkona ulkomailta kotiuttamia osinkoja. Esityksessä ehdotetaan, että vertailuveroon luettaisiin ulkomaille tehtyjen suorien sijoitusten tuottamista osinkotuloista vieraassa valtiossa maksettu lähdevero. Muusta ulkomaisesta tulosta kuin edellä mainitusta osinkotulosta maksettua veroa ei luettaisi vertailuveroon.

Voimassa olevan yhtiöveron hyvityksestä annetun lain mukaan yhtiön tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on vuodelta 1992 jaetun osingon osalta 9/16 osingon määrästä, joka perustuu 36 prosentin verokantaan. Vuodelta 1992 jaettavaksi päätetty osinko on tavallisimmin osingonsaajan verovuoden 1993 tuloa.

Esityksessä tuloverolain ehdotetaan, että verovuodesta 1993 lähtien osinkotulo olisi pääomatuloa, jonka tuloveroprosentti olisi 25 tai progressiivisen veroasteikon mukaan verotettavaa ansiotuloa riippuen osinkoa jakavan yhtiön osakkeen matemaattisesta arvosta. Kun osingonsaajana on toinen osakeyhtiö, osingon verokanta on aina 25 prosenttia. Jos yhtiöveron hyvityksen määrä osingonsaajan verotuksessa tällöin perustuisi 36 prosentin verokantaan, se johtaisi veronpalautukseen. Tämä merkitsisi perusteettoman edullista osinkojen verotusta verovuonna 1993.

Esityksessä ehdotetaan, että yhtiöveron hyvityksen suuruus olisi vuodelta 1993 ja sen jälkeen toimitettavissa verotuksissa aina 1/3 osingon määrästä, jolloin osingonsaajan veronalaiseksi tuloksi ja hyväksi luettava yhtiöveron hyvitys vastaisi hänen verokantaansa.

1.2. Laki merenkulun veronhuojennuksista

Merenkulun veronhuojennuksista annettu laki (433/81) koski alunperin vuosina 1981 - 1985 tehtyjä alustilauksia. Vuonna 1985 annetulla lailla (950/85) lain soveltamisaikaa jatkettiin viidellä vuodelle. Vuonna 1990 kokonaisverouudistuksen tavoitteiden mukaisesti veronhuojennuksia koskevista erityislaeista pyrittiin luopumaan. Tällöin pidettiin kuitenkin tärkeänä, ettei merenkuluelinkeinon toimintaedellytyksiä heikennetä muuttamalla liian nopeasti tätä toimintaa harjoittavien yritysten jo vakiintuneeksi muodostunutta lievää verokohtelua. Näin ollen merenkuluelinkeinolle tilauspois-

ton ja luokitusvarauksen muodossa annetusta tuesta luovuttiin, mutta jäljelle jääneiden veronhuojennusten eli alushankintavarauksen ja jäämaksuluokkavähennyksen käyttömahdollisuutta jatkettiin kahdella vuodella vuonna 1990 annetulla lailla (1101/90).

Jäämaksuluokkavähennys

Verovelvollinen, joka on vuosina 1981—1992 tilannut Suomessa rakennettavaksi vähintään 19 rekisteritonnin tai vähintään jäämaksuluokkaan I A kuuluvan aluksen, saa tehdä laivanvarustustoiminnan tulosta jäämaksuluokkavähennyksen aluksen käyttöönottovuodelta ja kolmelta sitä seuraavalta verovuodelta. Vähennyksen viimeisin vähentämisvuosi on 1997. Vähennyksen suuruus on 3 prosenttia aluksen hankintamenosta. Koska vähennys myönnetään neljältä vuodelta, se merkitsee yhteensä 12 prosentin ylimääräistä lopullista vähennystä tuloverotuksessa.

Jäämaksuluokkavähennys on vuodesta 1985 alkaen saatu valtiovarainministeriön luvalla tehdä muustakin kuin laivanvarustustoiminnan tulosta ja myös ulkomailta tilatuista aluksista. Käytännössä lupia ei ole kuitenkaan myönnetty vähennyksen tekemiseen ulkomailta tilatuista aluksista. Poikkeuslupa vähennyksen tekemiseen muusta kuin laivanvarustustoiminnan tulosta on annettu silloin, kun kysymyksessä on ollut kotimaasta hankittu alus, jota käytetään verovelvollisen oman teollisuustuotannon kuljetuksiin.

Merenkulkuelinkeinon toimintaedellytysten turvaamiseksi ehdotetaan, että vähennys voitaisiin tehdä vielä vuonna 1993 tehtyjen laivatilausten perusteella ja että vähennyksen viimeisin vähentämisvuosi olisi 1998.

Alushankintavaraus

Yritys saa vähentää laivanvarustustoiminnan tulosta tilinpäätöksissään vuosilta 1981—1992 tekemänsä alushankintavarauksen. Varauksen määrälle ei ole asetettu ylärajaa. Alushankintavarauksen vähentäminen verotuksessa edellyttää, että Suomen Pankkiin tehdään kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä alushankintatalletus, jonka suuruus on puolet varauksen määrästä.

Alushankintatalletus saadaan nostaa vero-

hallituksen luvalla, kun alushankintavaraus käytetään vähintään 19 rekisteritonnin aluksen hankkimiseen. Alus voi olla myös ulkomailta rakennettu ja se voidaan hankkia myös käytettynä. Uusi alushankintavaraus voidaan tehdä myös samana verovuonna kuin aikaisemmin muodostettua varausta käytetään. Jos varausta ei käytetä aluksen hankintamenon kattamiseen, talletus saadaan nostaa aikaisintaan kahden vuoden kuluttua sen verovuoden päättymisestä, jonka tulosta varaus on vähennetty. Alushankintavaraus luetaan tällöin veronalaiseksi tuloksi. Alushankintavaraus on nykyisen säännöksen mukaan käytettävä viimeistään vuonna 1997.

Esityksessä ehdotetaan, että merenkulkuelinkeinon toimintaedellytysten turvaamiseksi alushankintavarauksen saisi tehdä entiseen tapaan vielä vuoden 1993 tilinpäätöksessä. Myös varauksen käyttöaikaa ehdotetaan jatkettavaksi yhdellä vuodella eli vuoteen 1998.

2. Asian valmistelu

Esitys yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta pohjautuu pääomatulojen ja yritysverotuksen kehittämisprojektin asiantuntijaryhmän ehdotuksiin (työryhmämuistio VM 1991:28).

Esitys merenkulun veronhuojennuksista annetun lain muuttamisesta on valmistelu virkätöinä.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

3.1. Laki yhtiöveron hyvityksestä

Esityksen sisältämän yhtiön tuloveron vähimmäismäärän ja yhtiöveron hyvityksen määrän muuttaminen liittyy pääomatulojen ja yritysverotuksen uudistamisen kokonaisuuteen. Uudistuksen vaikutuksia on arvioitu hallituksen esityksessä tuloverolain ja laiksi eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen verottamisesta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta sekä hallituksen esityksessä laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja konserniavustuksesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta.

Muilla yhtiöveron hyvityksestä annettua la-

kia koskevilla muutosehdotuksilla ei ole merkittäviä julkistaloudellisia vaikutuksia.

3.2. Laki merenkulun veronhuojennuksista

Merenkulun veronhuojennuksista annetun lain mukaisia alushankintavaruuksia oli yrityksillä taseissaan vuosina 1987—1991 keskimäärin 280 miljoonaa markkaa. Varauksiin sisältyvä yritysten saama koroton veroluotto oli arvoltaan noin 130 miljoonaa markkaa ja tästä veroluotosta saatu laskennallinen korkoetu vuosittain 10—15 miljoonaa markkaa. Jäämaksuluokkavähennyksiä tehtiin vuosina 1988—1990 keskimäärin 40 miljoonaa markkaa vuodessa. Vähennykseen liittyvän verotuen määrä oli vuosittain 15—20 miljoonaa markkaa.

Merenkulun veronhuojennuksista annettua lakia ehdotetaan jatkettavaksi vuodelta siten, että huojennusten saamisperusteet pysyisivät entisellään. Esityksen julkistaloudellisiin vaikutuksiin vaikuttaa keskeisesti veronhuojennuksiin oikeuttavien laivainvestointien kehitys. Arvioitaessa esityksen verotuottovaikutuksia on

lisäksi otettava huomioon ehdotettu yhteisöjen suhteellisen verokannan alentaminen vuoden 1993 alusta. Veronhuojennusten käytön pysyessä viime vuosien tasolla alushankintavaruksen tarjoama laskennallinen korkoetu pieneni noin 10 miljoonaa markkaan ja jäämaksuluokkavähennyksen sisältämä verotuki myös noin 10 miljoonaa markkaan.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Yhtiöveron hyvityksestä annetun lain ja merenkulun veronhuojennuksista annetun lain muutosehdotukset muodostavat osan laajempaa pääomatulojen ja yritysverotuksen uudistamista. Muutosehdotukset liittyvät kiinteästi samanaikaisesti annettavaan hallituksen esitykseen tuloverolaiksi sekä eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta ja hallituksen esitykseen laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja konserniavustuksesta verotuksessa annetun lain muuttamisesta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki yhtiöveron hyvityksestä

1 §. Pykälän 4 momentin viittaus tulo- ja varallisuusverolakiin (1240/88) ehdotetaan korvattavaksi viittauksella tuloverolakiin.

2 §. Hallituksen esityksessä tuloverolaiksi ja laiksi eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen verottamisesta annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta ehdotetaan, että tuloverosta vapaiden yhteisöjen, osittain verovapaiden yhteisöjen ja yleishyödyllisten yhteisöjen verovelvollisuudesta säädetäisiin kustakin erikseen otsikoidussa pykälässä.

Yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 2 §:ään ehdotetaan lain selkeyden vuoksi lisättäväksi yleishyödyllisiä yhteisöjä koskeva säännös. Muutos on tekninen eikä muuta yleishyödyllisten yhteisöjen verotusasetmaa.

4 ja 6 §. Esityksessä tuloverolaiksi ehdote-

taan, että yhteisöjen tuloveroprosentti olisi 25. Yhtiöveron hyvityksen suuruus ja yhtiön tuloveron vähimmäismäärä alenisivat tällöin vastaavasti nykyisestä 9/16:sta (36/64) 1/3:aan (25/75) osingon määrästä.

7 §. Verotuslain 72 §:n nojalla harkitun tulon perusteella maksuunpantavaa veroa ei oteta huomioon yhtiön vertailuverossa. Liiketulon harkintaverotusta koskeva verotuslain 72 §:n 1 momentin 4 kohta on kumottu 28 päivänä joulukuuta 1990 annetulla lailla (1252/90). Verotuslain 72 §:n 2—4 momentin mukaista kiinteistön harkintaverotusta sovelletaan kuitenkin vielä vuosilta 1993 ja 1994 toimitettavissa verotuksissa siten, että kohtuullista määrää harkittaessa otetaan huomioon vain kalenterivuotta 1993 edeltänyt osuus verovuodesta. Yhtiöveron hyvityksestä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin viittaukset verotuslain 72 §:n 1 momentin 1-3 kohdan säännöksiin, ja vertailuvero lasketta-

siin yhtiölle aikaisempien vuosien tappioiden jälkeen jäävästä verotettavasta tulosta. Verovuosina 1993 ja 1994 harkitun määrän huomioon ottamatta jättämisestä säädettäisiin voimaantulosäännöksessä.

Yhtiöveron hyvityksestä annetun lain 7 §:ää ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että suomalaisen osingonsaajayhtiön vieraassa valtiossa osingosta suorittaman lähdeveron määrä luettaisiin yhtiön vertailuveroon. Muutos koski kuitenkin vain Suomessa vieraan valtion kanssa kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen mukaan verosta vapautettuja osinkoja sekä elinkeinotulon verotamisesta annetun lain 61 a §:ssä tarkoitettujen suorien sijoitusten tuottamia, Suomessa verovapaita osinkoja.

8 §. Veroylijäämien käyttöaika ehdotetaan pidennettäväksi kymmeneksi vuodeksi. Piden-nyks koskee myös vuosina 1989—1992 syntyneitä veroylijäämiä. Samalla niiden käyttömahdollisuutta rajoitettaisiin siten, että veroylijäämiä ei voitaisi käyttää hyväksi, jos veroylijäämän syntymisvuonna tai sen jälkeen muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi yli puolet yhtiön osakkeista tai osuuksista on vaihtanut omistajaa taikka yli puolet yhtiön jäsenistä on vaihtunut. Ennen lainmuutoksen voimaantuloa vuosina 1989—1992 syntyneitä veroylijäämiä ei voitaisi käyttää hyväksi, jos verovuonna 1993 tai sen jälkeen yhtiön omistussuhteissa on tapahtunut tässä pykälässä mainittu muutos. Valtiovarainministeriö voisi kuitenkin hake- muksesta myöntää poikkeustapauksissa oikeuden veroylijäämien käyttämiseen omistajan- vaihdoksista huolimatta.

9 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi sen vuoksi, että yhtiöiden nykyisen kaltaisesta kun- nallisverotuksesta luovutaan. Täydennysvero, joka nykyisin maksuunpannaan valtion tulove- rona, maksuunpantaisiin tuloverona, josta val- tion osuus olisi 12,96, kunnan osuus 11,20 ja seurakunnan osuus 0,84.

14 §. Pykälän 2 momenttia tarkistettaisiin siten, että vuodelta 1992 jaetun osingon osalta yhtiön tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöve- ron hyvitys olisi 9/16 osingon määrästä. Osin- gonsaajan vuoden 1993 verotuksessa yhtiöve- ron hyvitys olisi jo vuodelta 1992 ja sitä aikaisemmilta vuosilta jaetun osingon osalta lain 4 §:ssä säädetty 1/3 osingon määrästä.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jonka mukaan ennen lainmuutosta vuosina 1989—

1992 tapahtuneet omistajanvaihdokset eivät ole esteenä veroylijäämien myöhemmälle käytölle.

1.2. Laki merenkulun veronhuojennuksista

6 §. Pykälän mukaan jäämaksuluokkavähennyksen saisi tehdä vuosina 1981—1993 Suo- mesta tilatun aluksen käyttöönottovuodelta ja kolmelta sitä seuraavalta vuodelta toimitetta- vissa verotuksissa. Vähennyksen tekemisen edellytykset olisivat samat kuin nykyisinkin. Vähennyksen suuruus on kolme prosenttia aluksen hankintamenosta.

Valtiovarainministeriölle annettaisiin edel- leen mahdollisuus myöntää oikeus jäämaksu- luokkavähennyksen tekemiseen muustakin kuin laivanvarustustoiminnan tulosta samoin kuin ulkomailta vuosina 1986—1993 tilatusta aluksesta.

7 §. Pykälän mukaan alushankintavarausten saisi muodostaa vuosilta 1981—1993 laaditta- vissa tilinpäätöksissä. Alushankintatalletusta koskeva säännös olisi samansisältöinen kuin nykyisinkin. Myös alushankintavarausten käyttöä koskevat 8—11 §:n säännökset pysyisi- vät ennallaan.

14 §. Pykälää muutettaisiin siten, että lain jäämaksuluokkavähennystä ja alushankintava- rausta koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös vuodelta 1998 toimitettavassa verotuksissa. Alushankintavaraus, jota ei olisi käytetty vuo- den 1998 loppuun mennessä, luettaisiin maini- tun vuoden veronalaiseksi tuloksi.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 1993 alusta. Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1993 toimitettavassa verotuk- sessa. Yhtiöveron hyvityksestä annettua lakia sovellettaisiin kuitenkin siten, että yhteisön tuloon verotuslain 72 §:n 2—4 momentin nojal- la lisätystä määrästä aiheutuvaa tuloveroa ei verovuosina 1993 ja 1994 otettaisi huomioon yhtiön vertailuverossa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Edus- kunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotuk- set:

1.

Laki

yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhtiöveron hyvityksestä 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1232/88) 1 §:n 4 momentti, 2 §, 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §, 8 §:n 2 momentti, 9 § ja 14 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 4 momentti 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1165/90), 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 14 §:n 2 momentti 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1672/91) ja 8 §:n 2 momentti 22 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1192/89), sekä

lisätään 8 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 22 päivänä joulukuuta 1989 annetulla lailla, uusi 3 ja 4 momentti ja 14 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 30 päivänä joulukuuta 1991 annetulla lailla, uusi 4 momentti, seuraavasti:

1 §

Tämän lain säännöksiä osingonsaajasta sovelletaan myös niihin, jotka saavat 2 momentissa tarkoitettua korkoa tai voitto-osuutta, sekä *tuloverolaissa* (/) tarkoitettua yhtiön osakkaaseen, jonka veronalaiseksi tuloksi yhtiön saama osinko ja 2 momentissa tarkoitettu korko tai voitto-osuus tuloverotuksessa katsotaan.

2 §

Tätä lakia ei sovelleta tuloverosta vapaisiin yhteisöihin, osittain verovapaisiin yhteisöihin ja yleishyödyllisiin yhteisöihin eikä näiltä saatuaan osinkoon.

4 §

Osingonsaajalla on yhtiöltä verovuonna saamansa osingon perusteella oikeus *yhtiöveron hyvitykseen*, joka vastaa 1/3 osingon määrästä.

6 §

Osinkoa jakavan yhtiön on suoritettava tuloveroa vähintään 1/3 verovuodelta jaettavaksi päätetyn osingon määrästä (*tuloveron vähimmäismäärä*).

7 §

Laskettaessa onko yhtiön vero vähintään tuloveron vähimmäismäärän suuruinen, otetaan huomioon se tulovero, joka yhtiölle aikaisempien vuosien tappioiden vähentämisen jälkeen jäävästä verotettavasta tulosta olisi maksumpantava ja Suomessa verovapaasta tai verosopimuksen mukaan Suomessa verosta va-

pautetusta osinkotulosta vieraassa valtiossa suoritettu vero (*vertailuvero*). Veronkorotusta ei oteta huomioon eikä vertailuveroon lueta Suomessa suoritettavasta verosta vähennettävää vieraassa valtiossa suoritettua veron määrää.

8 §

Jos yhtiön verovuoden vertailuvero on tuloveron vähimmäismäärää pienempi, veroylijäämät otetaan huomioon kymmeneltä verovuotta edeltäneeltä verovuodelta aikaisimmasta vuodesta alkaen, kunnes vertailuvero on tuloveron vähimmäismäärän suuruinen.

Veroylijäämiä ei kuitenkaan oteta huomioon, jos veroylijäämän syntymisvuonna tai sen jälkeen yli puolet yhtiön osakkeista tai osuuksista on muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä on vaihtunut.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä, milloin se yhtiön toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden veroylijäämien huomioon ottamiseen.

9 §

Jos vertailuvero on veroylijäämien huomioon ottamisen jälkeen tuloveron vähimmäismäärää pienempi, puuttuva määrä (*täydennysvero*) maksuunpannaan yhtiölle tuloverona.

14 §

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1990 toimitettavassa verotuksessa, kuitenkin siten, että verovuodelta 1990 jaettavan

osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 21/29 osingon määrästä. Osingonsaajan verotuksessa lakia ei sovelleta ennen sen voimaantuloa päätyneeltä tilikaudelta jaettuun osinkoon. Verovuodelta 1991 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 2/3 osingon määrästä. Verovuodelta 1992 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 9/16 osingon määrästä. Osingonsaajan vuodelta 1993 ja sen jälkeen toimitettavassa verotuksessa yhtiöveron hyvityksen suuruus on kuitenkin aina 1/3 osingon määrästä.

Verovuosina 1989—1992 syntyneet veroylijäämät otetaan huomioon sen estämättä, että yhtiön osakkeet tai osuudet ovat vaihtaneet omistajaa tai jäsenet vaihtuneet 8 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla verovuosien 1989—1992 aikana.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1993 toimitettavassa verotuksessa. Lain 7 §:ssä tarkoitettuun vertailuveroon ei kuitenkaan lueta yhtiölle verotuslain 72 §:n 2—4 momentin perusteella määrättävää tuloveroa.

2.

Laki

merenkulun veronhuojennuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan merenkulun veronhuojennuksista 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (433/81) 6, 7 ja 14 §, sellaisina kuin ne ovat 14 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1101/90) näin kuuluviksi:

6 §

Verovelvollisella, joka vuosina 1981—1993 tilaa Suomesta I A tai sitä korkeampaan suomalaiseseen jäämaksuluokkaan rakennettavan nettovetoisuudeltaan vähintään 19 rekisteritonnin aluksen, on oikeus siltä verovuodelta, jona alus on otettu käyttöön, sekä kolmelta seuraavalta verovuodelta toimitettavissa verotuksissa vähentää laivanvarustustoiminnan tulosta muiden sallittujen vähennysten lisäksi kunakin vuonna määrä, joka on 3 prosenttia aluksen hankintamenoista (*jäämaksuluokkavähennys*).

Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä hakemuksesta myöntää verovelvolliselle oikeuden täyden tai osittaisen jäämaksuluokkavähennyksen tekemiseen muustakin kuin laivanvarustustoiminnan tulosta sekä myös ulkomail-

ta vuosina 1986—1993 tilatusta 1 momentissa tarkoitettusta aluksesta.

7 §

Verovelvollisella on oikeus vähentää laivanvarustustoiminnan tulosta tilinpäätöksissään vuosilta 1981—1993 tekemänsä varauksen määrä (*alushankintavaraus*). Saadakseen vähentää alushankintavarauksen verovelvollisen on kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä talletettava Suomen Pankkiin erityisesti avattavalle tilille rahamäärä, joka on 50 prosenttia alushankintavarauksen määrästä (*alushankintatalletus*).

14 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinä-

kuuta 1981. Sitä sovelletaan vuosilta 1981—1995 toimitettavissa verotuksissa. Lain 6 §:ää ja 7—11 §:n alushankintavarausta koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin myös vuosilta 1996—1998 toimitettavissa verotuksissa.

Luokitusvaraus, jota ei ole käytetty vuoden 1995 loppuun mennessä, luetaan vuoden 1995

veronalaiseksi tuloksi. Alushankintavaraus, jota ei ole käytetty vuoden 1998 loppuun mennessä, luetaan vuoden 1998 veronalaiseksi tuloksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

1.

Laki

yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhtiöveron hyvityksestä 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1232/88) 1 §:n 4 momentti, 2 §, 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §, 8 §:n 2 momentti, 9 § ja 14 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 4 momentti 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1165/90), 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 14 §:n 2 momentti 30 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1672/91) ja 8 §:n 2 momentti 22 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1192/89), sekä

lisätään 8 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 22 päivänä joulukuuta 1989 annetulla lailla, uusi 3 ja 4 momentti ja 14 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 30 päivänä joulukuuta 1991 annetulla lailla, uusi 4 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Tämän lain säännöksiä osingonsaajasta sovelletaan myös niihin, jotka saavat 2 momentissa tarkoitettua korkoa tai voitto-osuutta, sekä tulo- ja varallisuusverolaisissa tarkoitettun yhtymän osakkaaseen, jonka veronalaiseksi tuloksi yhtymän saama osinko ja 2 momentissa tarkoitettu korko tai voitto-osuus tuloverotuksessa katsotaan.

Tämän lain säännöksiä osingonsaajasta sovelletaan myös niihin, jotka saavat 2 momentissa tarkoitettua korkoa tai voitto-osuutta, sekä *tuloverolaisissa* (/) tarkoitettun yhtymän osakkaaseen, jonka veronalaiseksi tuloksi yhtymän saama osinko ja 2 momentissa tarkoitettu korko tai voitto-osuus tuloverotuksessa katsotaan.

2 §

2 §

Tätä lakia ei sovelleta tuloverotuksessa kokonaan tai osittain verovapaisiin yhteisöihin eikä näiltä saatuun osinkoon.

Tätä lakia ei sovelleta *tuloverosta vapaisiin yhteisöihin*, osittain verovapaisiin yhteisöihin ja *yleishyödyllisiin yhteisöihin* eikä näiltä saatuun osinkoon.

4 §

4 §

Osingonsaajalla on yhtiöltä verovuonna saamansa osingon perusteella oikeus *yhtiöveron hyvitykseen*, joka vastaa 9/16 osingon määrästä.

Osingonsaajalla on yhtiöltä verovuonna saamansa osingon perusteella oikeus *yhtiöveron hyvitykseen*, joka vastaa 1/3 osingon määrästä.

6 §

6 §

Osinkoa jakavan yhtiön on suoritettava tuloveroa vähintään 9/16 verovuodelta jaettavaksi päätetyn osingon määrästä (*tuloveron vähimmäismäärä*).

Osinkoa jakavan yhtiön on suoritettava tuloveroa vähintään 1/3 verovuodelta jaettavaksi päätetyn osingon määrästä (*tuloveron vähimmäismäärä*).

7 §

7 §

Laskettaessa onko yhtiön vero vähintään

Laskettaessa onko yhtiön vero vähintään

Voimassa oleva laki

tuloveron vähimmäismäärän suuruinen, otetaan huomioon se valtion-, kunnallis- ja kirkollisvero, joka yhtiölle verotuslain 72 §:n 1 momentin 1—3 kohdan mukaan vahvistettavan tulon perusteella olisi tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetussa laissa tarkoitettun tappion vähentämisen jälkeen maksuunpantava (*vertailuvero*). *Kunnallis- ja kirkollisveron yhteismääräksi katsotaan kuitenkin 17 penniä veroäyriä.* Veronkorotusta ei oteta huomioon eikä vertailuveroon lueta Suomessa suoritettavasta verosta vähennettävää vieraassa valtiossa suoritettavan veron määrää.

8 §

Jos yhtiön verovuoden vertailuvero on tuloveron vähimmäismäärää pienempi, veroylijäämät otetaan huomioon viideltä verovuotta edeltäneeltä verovuodelta aikaisimmasta vuodesta alkaen, kunnes vertailuvero on tuloveron vähimmäismäärän suuruinen.

9 §

Jos vertailuvero on veroylijäämien huomioon ottamisen jälkeen tuloveron vähimmäismäärää pienempi, puuttuva määrä (*täydennysvero*) maksuunpannaan yhtiölle valtion tuloverona.

14 §

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1990 toimitettavassa verotuksessa, kuitenkin siten, että verovuodelta 1990 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 21/29 osingon määrästä. Verovuodelta 1991 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 2/3 osingon määrästä. Osingonsaajan verotuksessa lakia ei sovelleta ennen sen voimaantuloa päättyneeltä tilikaudelta jaettuun osinkoon.

Ehdotus

tuloveron vähimmäismäärän suuruinen, otetaan huomioon se *tulovero, joka yhtiölle aikaisempien vuosien tappioiden vähentämisen jälkeen jäävästä erotettavasta tulosta olisi maksuunpantava ja Suomessa verovapaasta tai verosopimuksen mukaan Suomessa verosta vapautetusta osinkotulosta vieraassa valtiossa suoritettu vero (vertailuvero).* Veronkorotusta ei oteta huomioon eikä vertailuveroon lueta Suomessa suoritettavasta verosta vähennettävää vieraassa valtiossa suoritettavan veron määrää.

8 §

Jos yhtiön verovuoden vertailuvero on tuloveron vähimmäismäärää pienempi, veroylijäämät otetaan huomioon *kymmeneltä* verovuotta edeltäneeltä verovuodelta aikaisimmasta vuodesta alkaen, kunnes vertailuvero on tuloveron vähimmäismäärän suuruinen.

Veroylijäämiä ei kuitenkaan oteta huomioon, jos veroylijäämän syntymisvuonna tai sen jälkeen yli puolet yhtiön osakkeista tai osuiksista on muun saannon kuin perinnön tai testamentin vuoksi vaihtanut omistajaa tai yli puolet sen jäsenistä on vaihtunut.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä, milloin se yhtiön toiminnan jatkumisen kannalta on tarpeen, hakemuksesta myöntää oikeuden veroylijäämien huomioon ottamiseen.

9 §

Jos vertailuvero on veroylijäämien huomioon ottamisen jälkeen tuloveron vähimmäismäärää pienempi, puuttuva määrä (*täydennysvero*) maksuunpannaan yhtiölle tuloverona.

14 §

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1990 toimitettavassa verotuksessa, kuitenkin siten, että verovuodelta 1990 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 21/29 osingon määrästä. Osingonsaajan verotuksessa lakia ei sovelleta ennen sen voimaantuloa päättyneeltä tilikaudelta jaettuun osinkoon. Verovuodelta 1991 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 2/3 osingon määrästä. *Verovuodelta*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1992 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 9/16 osingon määrästä. Osingonsaajan vuodelta 1993 ja sen jälkeen toimitettavassa verotuksessa yhtiöveron hyvityksen suuruus on kuitenkin aina 1/3 osingon määrästä.

Verovuosina 1989—1992 syntyneet veroylijäämät otetaan huomioon sen estämättä, että yhtiön osakkeet tai osuudet ovat vaihtaneet omistajaa tai jäsenet vaihtuneet 8 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla verovuosien 1989—1992 aikana.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1993 toimitettavassa verotuksessa. Lain 7 §:ssä tarkoitettuun vertailuveroon ei kuitenkaan lueta yhtiölle verotuslain 72 §:n 2—4 momentin perusteella määrättävää tuloveroa.

2.

Laki

merenkulun veronhuojennuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan merenkulun veronhuojennuksista 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetun lain (433/81) 6, 7 ja 14 §, sellaisina kuin ne ovat 14 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1101/90) näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Verovelvollisella, joka vuosina 1981—1992 tilaa Suomesta I A tai sitä korkeampaan suomalaiseseen jäämaksuluokkaan rakennettavan nettovetoisuudeltaan vähintään 19 rekisteritonin aluksen, on oikeus siltä verovuodelta, jona alus on otettu käyttöön, sekä kolmelta seuraavalta verovuodelta toimitettavissa verotuksissa vähentää laivanvarustustoiminnan tulosta muiden sallittujen vähennysten lisäksi kunakin vuonna määrä, joka on 3 prosenttia aluksen hankintamenosta (*jäämaksuluokkavähennys*).

Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä

6 §

Verovelvollisella, joka vuosina 1981—1993 tilaa Suomesta I A tai sitä korkeampaan suomalaiseseen jäämaksuluokkaan rakennettavan nettovetoisuudeltaan vähintään 19 rekisteritonin aluksen, on oikeus siltä verovuodelta, jona alus on otettu käyttöön, sekä kolmelta seuraavalta verovuodelta toimitettavissa verotuksissa vähentää laivanvarustustoiminnan tulosta muiden sallittujen vähennysten lisäksi kunakin vuonna määrä, joka on 3 prosenttia aluksen hankintamenosta (*jäämaksuluokkavähennys*).

Valtiovarainministeriö voi erityisistä syistä

Voimassa oleva laki

hakemuksesta myöntää verovelvolliselle oikeuden täyden tai osittaisen jäämaksuluokkavähennyksen tekemiseen muustakin kuin laivanvarustustoiminnan tulosta sekä myös ulkomailta vuosina 1986—1992 tilatusta 1 momentissa tarkoitettusta aluksesta.

7 §

Verovelvollisella on oikeus vähentää laivanvarustustoiminnan tulosta tilinpäätöksissään vuosilta 1981—1992 tekemänsä varauksen määrä (*alushankintavaraus*). Saadakseen vähentää alushankintavarauksen verovelvollisen on kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä talletettava Suomen Pankkiin erityisesti avattavalle tilille rahamäärä, joka on 50 prosenttia alushankintavarauksen määrästä (*alushankintatalletus*).

14 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1981. Sitä sovelletaan vuosilta 1981—1995 toimitettavissa verotuksissa. Lain 6 §:ää ja 7—11 §:n alushankintavarausta koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin myös vuosilta 1996—1997 toimitettavissa verotuksissa.

Luokitusvaraus, jota ei ole käytetty vuoden 1995 loppuun mennessä, luetaan vuoden 1995 veronalaiseksi tuloksi. Alushankintavaraus, jota ei ole käytetty vuoden 1997 loppuun mennessä, luetaan vuoden 1997 veronalaiseksi tuloksi.

Ehdotus

hakemuksesta myöntää verovelvolliselle oikeuden täyden tai osittaisen jäämaksuluokkavähennyksen tekemiseen muustakin kuin laivanvarustustoiminnan tulosta sekä myös ulkomailta vuosina 1986—1993 tilatusta 1 momentissa tarkoitettusta aluksesta.

7 §

Verovelvollisella on oikeus vähentää laivanvarustustoiminnan tulosta tilinpäätöksissään vuosilta 1981—1993 tekemänsä varauksen määrä (*alushankintavaraus*). Saadakseen vähentää alushankintavarauksen verovelvollisen on kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä talletettava Suomen Pankkiin erityisesti avattavalle tilille rahamäärä, joka on 50 prosenttia alushankintavarauksen määrästä (*alushankintatalletus*).

14 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1981. Sitä sovelletaan vuosilta 1981—1995 toimitettavissa verotuksissa. Lain 6 §:ää ja 7—11 §:n alushankintavarausta koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin myös vuosilta 1996—1998 toimitettavissa verotuksissa.

Luokitusvaraus, jota ei ole käytetty vuoden 1995 loppuun mennessä, luetaan vuoden 1995 veronalaiseksi tuloksi. Alushankintavaraus, jota ei ole käytetty vuoden 1998 loppuun mennessä, luetaan vuoden 1998 veronalaiseksi tuloksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .
